

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9974

Tarih : 10.01.2025

22251

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

İran'la uzun bir kara sınırına sahip olan Van'da sivil yurttaşların askeri ateşle hayatını kaybettiği ve/ya ağır yaralandığı birçok vaka yaşanmıştır. Van'ın Özalp ilçesinde 28 Aralık 2024 tarihinde askeri ateş sonucunda 34 yaşındaki Seyithan Durdu adındaki yurttaşın hayatını kaybetmesi de bunun son örneğidir. Dönerdere köyü civarında devriye gezen askerlerin ateşiyle vurulan Durdu'nun ağır yaralandığı, göz mesafesinde olmasına rağmen askerler tarafından yaralı halde bırakıldığı, bunun Özalp İlçe Jandarma Komutanlığı ile 112'ye bildirilmediği görgü şahitleri tarafından aktarılmıştır.

Bunun üzerine Özalp Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma başlatılmış, üsteğmen Y.A., 1 Ocak 2025 tarihinde Sulh Ceza Hakimliği tarafından 'kasten öldürme' suçlamasıyla tutuklanmıştır. Olayın gelişimi ile görgü tanıklarına rağmen olayın faili olarak tutuklanan üsteğmen bir hafta içinde serbest bırakılırken olay yerinde bulunan Durdu'nun kardeşi ile yeğeni tutuklanmıştır. Dosyaya gizlilik kararı konulmasıyla şeffaf süreç de sekteye uğratılırken sanıkların ifadelerindeki çelişkiler, otopsi sürecinde askerlerin bulunması ile soruşturmanın jandarma tarafından yürütülmesi sürece ilişkin kuşkuları derinleştirmektedir.

Geçmişten Türkiye – İran sınırında yaşanan yaşam hakkı ihlallerinin cezasız bırakılması sebebiyle bunun da aynı akıbeta uğratılması endişesi vardır. Çünkü sadece 2020 yılında Başkale ilçesinde Emrah Görür (20) ile Çaldıran'da İbrahim Baykara (46) askeri kurşunla yaşamını yitirirken son 5 yılda askeri ateş sonucunda birçok ölüm ve ağır yaralanma vakası yaşanmıştır. Buna rağmen gerekli adli ve idari adımlar atılarak failer tespit edilmemiş, benzer vakaların önüne geçilmesi amacıyla tedbirler alınmamıştır. Bu sebeple Seyithan Durdu adlı yurttaşın yaşam hakkının ihlal edilmesi vakasının nasıl bir seyir izleyeceği kamuoyunca endişeyle takip edilmektedir.

Bu bağlamda;

1 – Van'ın Özalp ilçesinde 28 Aralık 2024 tarihinde Seyithan Durdu'nun askeri ateş sonucunda hayatını kaybetmesi vakası hakkında Bakanlığınızda hangi bilgiler bulunmaktadır?

2 – Van'da askeri ateşle Seyithan Durdu'nun yaşamını yitirmesiyle ilgili hangi adımlar atılmıştır? Olayla ilgili herhangi bir inceleme ve/ya soruşturma başlatılmış mıdır?

3- Van'da Seyithan Durdu'nun askeri ateşle vurulduktan sonra olay yerinde bırakıldığı, 112 ile ilgili askeri birliğe haber verilmediği doğru mudur?

4 – Van'da Seyithan Durdu'nun ölümünde rol aldığı iddiasıyla tutuklandıktan sonra serbest bırakılan askeri personel aktif görevine devam etmekte midir?

5 – Seyithan Durdu'nun askeri ateşle ölümüne ilişkin soruşturmanın Jandarma tarafından yürütüldüğü doğru mudur? Zanlıların da asker olduğu düşünüldüğünde tarafsızlık nasıl sağlanacaktır?

6 – Seyithan Durdu'nun otopsi işlemlerinde askeri personelin yer almasının sebebi nedir? Bunun hukuki gerekçesi var mıdır?

7 – Van'ın İran'la sınırı olan ilçelerinde son 5 yılda askeri ateşle kaç kişi hayatını kaybetmiştir? Askeri ateşle yaralanma vakası sayısı kaçtır?

8 – Van – İran sınırında askeri ateşle yaşanan ölüm ve yaralanma vakaları sebebiyle hakkında adli ve idari işlem başlatılan personel sayısı kaçtır? Son 5 yılda ceza alan personel var mıdır?